

YTTRANDE

Dnr 5.3-7820/2018

Enheten för högspecialiserad vård
Avd. för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården
Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Stockholm den 10 juni 2019

Sakkunniggruppunderlag om nationell högspecialiserad vård – Parkinsons sjukdom

Sammanfattning

SPF Seniorerna stödjer utredningens förslag att nuvarande regionala specialistvård ska bestå. Skälet till detta är i första hand att äldre patienter med behov av specialistvård har mycket svårt att klara en vårdorganisation som innebär resor och bortovaro från hemmet. Ålder i sig ska inte användas som skäl till att inte inrätta ett nationellt center för högspecialiserad vård vid avancerad Parkinsons sjukdom. En förutsättning för att denna organisation ska fungera med hög kvalitet i nivå med ett nationellt center är kontinuerlig kompetenshöjning och ett samordnat nationellt vårdprogram.

Allmänt

Förekomsten av Parkinsons sjukdom ökar med stigande ålder och är vanligast efter pensionsåldern. Cirka 80 procent av patienterna har passerat 65 års ålder. Insjuknande vid cirka 30 års ålder är dock inte helt ovanligt. Uppskattningsvis finns idag cirka 20 000 patienter i Sverige och varje år insjuknar cirka 2 000 personer. Var femte patient är föremål för avancerad högspecialiserad vård, de flesta äldre.

Dessa patienter har på olika sätt symtom som påverkar deras förmåga att klara vardagliga göromål – sin allmänna dagliga livsföring. Personer med Parkinsons sjukdom är ofta mycket stresskänsliga och symtom och förmågor påverkas ofta av brutna rutiner, vilket gör att resande och nya rutiner påverkar funktionen menligt.

Sverige har i ett internationellt perspektiv hög tillgång till avancerad behandling vid Parkinsons sjukdom och det är en styrka att alla sjukvårdsregioner använder sig av regionalt koncentrerade enheter med erfarenhet av alla behandlingar så att patienter kan bedömas förutsättningslöst avseende bästa behandlingsalternativ.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

SPF Seniorerna stöder sakkunniggruppens förslag att avancerad behandling av Parkinsons sjukdom i komplikationsfas, inte ska utgöra nationell högspecialiserad vård, utan nuvarande organisation med regionala specialistcentra ska kvarstå. SPF Seniorerna stödjer vidare behov av ett samordnat nationellt vårdprogram och en nationell samordnad kompetensförsörjning så att den avancerade Parkinsonvården kan erhållas med lika och hög kvalitet i samtliga regioner.

Processerna för att bedöma behandlingsbehov, inriktning och omställning från pågående behandlingar behöver ofta upprepas, har hög komplexitet, är tidskrävande och kräver lång uppföljning. Framför allt för äldre patienter med avancerad Parkinsons sjukdom är detta belastande. Att behålla dagens regionala specialistcentra i stället för att det endast skulle finnas denna vård och behandling vid ett fåtal högspecialiserade centra, underlättar framför allt för patienten men även samverkan mellan specialistcentra å ena sidan och primärvården och äldreomsorgen å den andra sidan.

SPF Seniorerna är övertygat om att det finns tillräckligt många patienter med dessa behov i alla regioner för att man ska kunna uppehålla kompetensen över tid. SPF Seniorerna delar därför bedömningen att den lokala/regionala organisationen av den specialiserad vården av patienter med Parkinsons sjukdom underlättar identifieringen av de i behov av högspecialiserad vård samt att det behövs ett samordnat nationellt vårdprogram och en samordnad kompetensförsörjning för att ge patienter över hela landet lika villkor för att utredas och erhålla avancerad behandling av Parkinsons sjukdom i komplikationsfas. De regionala specialistcentra måste dock uppnå en kvalitet och kompetens i samma nivå som att de vore ett nationellt center.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnige Gösta Bucht deltagit.

Eva Eriksson
Förbundsordförande